

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2025. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 2:
ТРОШКОВНО РАЧУНОВОДСТВО И
УВОДУ УПРАВЉАЧКО РАЧУНОВОДСТВО**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Управљачко рачуноводство:

- a) није обавезно по закону,
- b) не користи податке из финансијског рачуноводства,
- c) доминантно је интерно усмјерено,
- d) регулисано међународним рачуноводственим стандардима.

2. Информациони значај краткорочног обрачуна успјеха огледа се у:

- a) располагању врстама информација које нису евидентирани у годишњем обрачуну,
- b) ажурном добијању благовремених, релевантних и поузданих информација прије истека анализираних (годишњег) обрачунског периода,
- c) претпоставци за доношење одлука о продајним цијенама,
- d) идентификовању основа за плаћању пореских обавеза.

3. Обрачунавање трошкова врши се за потребе:

- a) вредновања залиха и трошкова продатих производа за потребе екстерног извјештавања,
- b) доношења одлука о продајним цијенама и дефинисања производног микса,
- c) плаћања пореза на непокретности,
- d) сви претходни одговори су тачни.

4. Концепт „релевантног обима активности“ треба да помогне:

- a) доношење одлука о продајним цијенама,
- b) подјелу трошкова на трошкове производа и трошкове периода,
- c) утврђивање (линеарне) функције трошкова,
- d) подјелу трошкова на производне и непроизводне.

5. Одговор на питање: „у вези са којом услугом је трошак настао“, подразумева:

- a) обрачун врста трошкова,
- b) обрачун мјеста трошкова,
- c) обрачун носилаца трошкова,
- d) краткорочни обрачун успјеха.

- 6. Подјела трошкова карактеристична за појединачну производњу (производња по наруџи, по радном налогу) је:**
- a) подјела на заједничке и одвојиве трошкове,
 - b) подјела на директне и индиректне,
 - c) подјела на трошкове материјала и трошкове конверзије,
 - d) подјела на фиксне, варијабилне и мјешовите трошкове.
- 7. Уколико је цијена коштања готових производа обрачуната по планским трошковима прецијењена за 12.000 н.ј., током анализираног обрачунског периода, то би значило да је:**
- a) пословни резултат потцијењен за 12.000 н.ј.
 - b) пословни резултат прецијењен за 12.000 н.ј.
 - c) пословни резултат потцијењен за приближно 12.000 н.ј.
 - d) пословни резултат прецијењен за приближно 12.000 н.ј.
- 8. За потребе обрачуна трошкова у масовној производњи потребно је утврдити:**
- a) постојање залиха недовршене производње на почетку обрачунског периода,
 - b) постојање залиха недовршене производње на крају обрачунског периода,
 - c) обим активности/производње у току обрачунског периода,
 - d) степен завршености почетних и крајњих залиха недовршене производње.
- 9. У случају обрачуна трошкова по процесима (масовна производња), у случају да не постоје залихе недовршене производње на почетку обрачунског периода а да постоје крајње залихе недовршене производње, користи се:**
- a) додатна калкулација,
 - b) комбинована калкулација,
 - c) калкулација са еквивалентним бројевима,
 - d) чиста дивизиона калкулација.
- 10. Степен завршености почетних залиха на износ еквивалентних јединица:**
- a) утиче директно пропорционално, односно што је степен завршености почетних залиха већи, више је и еквивалентних јединица,
 - b) утиче обрнуто пропорционално, односно што је степен завршености почетних залиха већи, мање је еквивалентних јединица
 - c) не утиче,
 - d) може да утиче, само ако је количина крајњих залиха изнад сигурносних залиха.
- 11. Тачка раздвајања или подјеле у обрачуну трошкова у купованој производњи (производњи везаних производа), је:**
- a) тачка послје које настају заједнички трошкови,
 - b) тачка у којој почиње заједнички процес,
 - c) тачка у којој се идентификују еквивалентне јединице,
 - d) тачка послје које настају одвојиви (додатни) трошкови.

12. Приликом обрачунавања вриједности залиха учинака по апсорпционом обрачуну (по пуним трошковима), трошкови амортизације производне опреме по функционалном принципу, сматрају се:

- a) фиксним трошковима,
- b) трошковима периода,
- c) трошковима производа,
- d) варијабилним трошковима.

13. Обрачун успјеха по методологији пуних трошкова (апсорпциони обрачун) подразумијева да се учинци вреднују по цијени коштања:

- a) која се рачуна као збир јединичних варијабилних производних и јединичних варијабилних непроизводних трошкова,
- b) која се рачуна као збир јединичних варијабилних производних и јединичних фиксних производних трошкова,
- c) која је једнака јединичним варијабилним производним трошковима,
- d) која је једнака јединичним трошковима директног материјала.

14. Када се потроши сировина у производњи настаје:

- a) расход
- b) губитак
- c) трошак
- d) прилив

15. Трошкови везани за обрачун временске амортизације спадају у:

- a) варијабилне трошкове
- b) директне трошкове
- c) фиксне трошкове
- d) дистрибуцијске трошкове

16. Прерачунавање укупних трошкова по јединици производа назива се:

- a) агрегација
- b) диференцијација
- c) трошкова алокација
- d) маржирање

17. Који од следећих трошкова се најлакше идентификује са производом ?

- a) општи трошак производње
- b) директни материјал
- c) административни трошак
- d) трошак амортизације

18. Буџетирани трошкови су:

- a) планирани трошкови за одређени период
- b) настали трошкови у прошлости
- c) непредвиђени трошкови
- d) само фиксни трошкови

19. Који документ садржи инструкције за извршење производње ?

- a) трошковник
- b) финансијски извјештај
- c) радни налог
- d) биланс стања

20. Сврха контроле трошкова је:

- a) израчунавање профита
- b) усклађивање биланса
- c) управљање и смањење непотребних трошкова
- d) обрачун пореза

21. Трошкови који се могу избјећи ако се одређена активност не обавља зову се:

- a) фиксни трошкови
- b) избјеживи трошкови
- c) индиректни трошкови
- d) стандардни трошкови

22. У којој фази се јављају недовршени производи ?

- a) након продаје
- b) у складишту готових производа
- c) током процеса производње
- d) прије почетка производње

23. Приликом формирања цијене производа на основу трошкова користи се:

- a) нето вриједност активе
- b) трошковни плус метод (*цост-плус прицинг*)
- c) бруто биланс
- d) прометни рачун

24. Који трошак је карактеристичан за дистрибуцију ?

- a) трошак доставе производа купцима
- b) директни материјал
- c) директни рад
- d) варијабилни трошак производње

25. Диференцијални трошак је:

- a) трошак по јединици производа
- b) разлика у трошковима између двије алтернативе
- c) укупан трошак производње
- d) трошак набавке

II - ЗАДАЦИ:

Задатак број 1

У аутоматизованој праоници аутомобила у току мјесеца маја 2024. године опрано је 8.000 аутомобила. У току анализираног периода појавили су се сљедећи трошкови:

➤ трошкови директног рада (радници плаћени по учинку)	120.000 н.ј.
➤ трошкови сапуна, крпа и другог потрошног материјала	15.000 н.ј.
➤ трошкови воде	12.000 н.ј.
➤ трошкови електричне енергије за покретање траке	28.000 н.ј.
➤ трошкови амортизације (обрачуната по временском принципу)	10.000 н.ј.
➤ трошкови плата радника у надзору (мјесечно примање)	24.000 н.ј.
➤ трошкови плате благајника (мјесечно примање)	18.000 н.ј.
➤ трошкови промоције (маркетинга)	8.000 н.ј.

I) Збир фиксних трошкова у анализираном периоду је:

- а) 60.000 н.ј.
- б) 52.000 н.ј.
- ц) 50.000 н.ј.
- д) 88.000 н.ј.

Доказ:

II) Јединични варијабилни трошкови у анализираном периоду износе:

- а) 7,5 н.ј./аут.
- б) 29,375 н.ј./аут.
- ц) 21,875 н.ј./аут.
- д) 23,125 н.ј./аут.

Доказ:

III) Укупни трошкови анализираног периода и просјечни трошкови су:

- а) укупни трошкови су 260.000 н.ј., а просјечни трошкови су 28,89 н.ј./аут.
- б) укупни трошкови су 240.000 н.ј., а просјечни трошкови су 30 н.ј./аут.
- ц) укупни трошкови су 227.000 н.ј., а просјечни трошкови су 28,375 н.ј./аут.
- д) укупни трошкови су 235.000 н.ј., а просјечни трошкови су 29,375 н.ј./аут.

Доказ:

IV) Функција трошкова гласи:

- а) $Y = 52.000 \text{ н.ј.} + (25,315 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила})$
- б) $Y = 60.000 \text{ н.ј.} + (21,875 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила})$
- ц) $Y = 50.000 \text{ н.ј.} + (29,375 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила})$
- д) $Y = 88.000 \text{ н.ј.} + (23,125 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила})$

Тачно б).

Доказ:

V) Укупни и просјечни трошкови у наредном обрачунском периоду, у случају да се продаје 10.000 аутомобила и да ће јединични варијабилни трошкови бити већи за 10% су:

- а) укупни трошкови су 293.750 н.ј., а просјечни трошкови су 29,375 н.ј./аут.
- б) укупни трошкови су 247.000 н.ј., а просјечни трошкови су 24,7 н.ј./аут.
- ц) укупни трошкови су 233.750 н.ј., а просјечни трошкови су 23,375 н.ј./аут.
- д) укупни трошкови су 235.000 н.ј., а просјечни трошкови су 23,5 н.ј./аут.

Тачно а).

Доказ:

Задатак број 2

Друштво „АБЦ Аутомобили” склапа и продаје моторна возила. Подаци везани за август и септембар 2024. године су:

Јединични подаци:	Аугуст	Септембар
Почетно стање залиха	100	50
Производња	400	450
Продаја	350	500

Варијабилни трошкови:	Аугуст	Септембар
Трошкови производње по произведеној јединици	9.000 КМ	9.000 КМ
Трошкови маркетинга по продатој јединици	2.500 КМ	2.500 КМ

Фиксни трошкови:	Аугуст	Септембар
Производни трошкови	1.800.000 КМ	1.800.000 КМ
Маркетиншки трошкови	500.000 КМ	500.000 КМ

Продајна цијена по моторном возилу је КМ 22.000.

Представите биланс успјеха за друштво „АБЦ Аутомобили” за август и септембар 2024. године у складу са:

- а) варијабилним обрачуном трошкова (10 бодова)**
- б) апсорпционим обрачуном трошкова (10 бодова) и**
- с) појасните разлике у оствареној добити (5 бодова)**

